

8.12.2021

Nuorisovaltuuston lausunto Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan 2022-2025

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuus ja yhdenvertaisuus

Lapset, nuoret ja perheet aktiivisesti mukana palvelujen suunnittelussa ja kehityksessä:

Jos jokin palvelu ei toimi tai ei ole tavoitettavissa niin asiakkaat sen huomaavat. Osallistava budjetointi on erinomainen työkalu tämän edistämiseen. Mutta me nuorisovaltuustossa olemme kaikki nuorina huomanneet, kuinka huonosti tätä on ennen toteutettu. Nuoret sijoittavat rahaa manni miiteissä niihin palveluihin, jotka kokevat tärkeiksi, mutta muutosta ei synny. Eli kun koululaiset sanovat, että kouluruoka on pahaa ja kouluterveydenhoitaja ei ole tarpeeksi paikalla, niin se ei tarkoita sitä, että haluamme lisää ulkoliikuntavälineitä tai harrastusmahdollisuuksia.

Ryhmään kuuluminen ja mahdollisuus harrastaa:

Urheilu yhdistää. Nuorisovaltuusto kokee tärkeäksi, että nuoria tuodaan yhteen ja taistellaan syrjäytymistä vastaan liikunnalla. On tärkeää, että kaupunki tarjoaa jatkossakin laajan kattauksen urheilu ja kulttuuri harrastuksia nuorille. Nuorisovaltuusto toivoo myös, että kuten toimenpide kohdassa lukee, niin pidetään nämä harrastukset mahdollisimman matalalla kynnyksellisinä. Eli kustannustehokkaita harrastuksia, joita voi harrastaa missä vain päin Espoota ja joille löytyy kysyntää kaikkialta kuten jalkapallo tai koripallo.

Kulttuuriharrastukset ovat myös todella toivottuja. Kaikki taide voi olla nuorelle hyvä työkalu tutustua muihin taiteesta kiinnostuneisiin nuoriin ja panostaa mielenterveyteen ja jopa akateemiseen menestykseen vaikka musiikin kautta. Koulujen välineistöön pitää täten panostaa enemmän, jotta kouluilla voitaisiin järjestää kyseistä harrastustoimintaa.

Lisätään vanhemmuuden tukea nuorisoikäisten lasten vanhemmille:

Lapset tarvitsevat vanhempia. On hyvä asia, että vanhempia tuetaan lapsen kasvatuksessa mm. Säännölliset vanhempainillat vanhemmat ja lapsen opettajan välillä ovat todella toimiva menetelmä. Mutta mikään ei voi korvata lapsen elämästä puuttuvaa huoltajaa. On tärkeää, että lapsi löytää koulusta opettajia joihin hän voi luottaa ja joilla hän voi avautua. On myös erittäin tärkeää, että lapsi löytää koulusta myös mies roolimalleja.

8.12.2021

Varhaiskasvatus on hyvin naisvaltainen ala, joten olisi todella tärkeää, että kouluilta löytyisi myös lapsille mies roolimalli, jonka kanssa lapset voivat puhua ja nauraa.

Vieraskielisten lasten, nuorten ja perheiden tukeminen:

Vieraskielisten lasten, nuorten ja perheiden tukeminen on vaikeampi ongelma ratkoa. Vieraskielisiä lapsia pitää tukea todella paljon sosiaalisesti, että he pääsisivät mahdollisimman **varhaisessa iässä** suomea äidinkielenä puhuvien lasten kanssa yhteiseen opetukseen. Lapsen on helpompi muodostaa ystävyys-suhteita ja ottaa kaikki mukaan kuin nuoren. Oppimistulosten erot ovat taas sitäkin vaikeampi ongelma ratkaista. Vieraskielisen lapsen tulee jo nuoresta iästä opiskella kaikkien samojen aineiden ohessa suomenkieltä, joka voi olla erittäin vaikeaa ja aikaa vievää lapselle, jonka kuuluisi leikkiä. Vieraskielisten lapsien pitää päästä mahdollisimman nuorena leikkimään yhdessä suomenkielisten lasten kanssa tehostaaksemme niin integroitumista kuin myös suomenkielen oppimista.

Tuemme mielen hyvinvointia

Lapsia ja nuoria suojellaan kaikenlaiselta syrjinnältä ja väkivallalta:

Kouluissa syrjintä ja väkivalta ilmenee kiusaamisena. Nuorisovaltuusto on sitä mieltä, että koulut eivät pysty puuttumaan kiusaamiseen tarpeeksi tehokkaasti. Netissä tapahtuvaan kiusaamiseen on lähes mahdotonta puuttua, mutta sitä voi ehkäistä lasten ja nuorten säännöllisellä konsultoinnilla sosiaalisesta mediasta. Mutta jokainen meistä nuorista on saanut monen eri oppiaineen tunneilla konsultointia somessa käyttäytymisestä ja internetin uhista, mutta ongelma esiintyy yhä. Uskomme, että ongelma voi olla siinä, että opettajat eivät tiedä mitä somekanavia nuoret käyttävät eivätkä tunne näiden kanavoiden kulttuuria. Opettajien antama konsultointi ja saarnaaminen ovat todella epätehokas tapa puuttua tähän ongelmaan. Nuorien pitää kuulla kaikki samat asiat, mistä opettajat jo nyt varoittavat nuoria, mutta sanan pitää tulla toiselta nuorelta, koska vain silloin nuoret jaksavat edes kuunnella.

Mutta suurin ongelma kiusaamiseen liittyen on koulujen kykenemättömyys puuttua asiaan. Ei ole missään nimessä oikein, että kiusaamisen pahimmassa tapauksessa, kiusattu joutuu vaihtamaan koulua ja mennä murtuneen moraalin kanssa vain seuraavaan kouluun kiusattavaksi. Koulujen pitää pystyä rankaisemaan kiusaajia ja pahimmassa tapauksessa heidän tulee vaihtaa koulua. Tästä koko nuorisovaltuusto on yksimielisesti samaa mieltä ja logistiset ongelmat eivät ole tekosyy sille, miksi näin ei tehtäisi.

Lapsilla ja nuorilla on turvallinen ja viihtyisä arkiympäristö:

8.12.2021

Viihtyvyyden on tärkeää, koska miten lapsen oletetaan oppivan tehokkaasti, jos tämä ei viihdy koulussa. Espoon on tehnyt kiitettävää työtä tehdessään uusien koulujen ympäristöstä viihtyisiä. Mutta rehellisesti lapsia ja nuoria ei kiinnosta turvallisuus. On tietenkin turvallisuus seikkoja, joiden tulee toteutua kouluympäristössä, mutta jokainen nuorisovaltuutettu voi samaistua siihen, kuinka keinut, kiipeilytelineet ja karusellit ovat olleet sen takia pois käytöstä, että joku mursi kätensä. Näin ei pitäisi olla. Leikkiessä sattuu ja tapahtuu. Lasten tulisi saada miekkailla kepeillä tai hypätä kilpaa pituutta keinuista. Joskus sattuu, mutta se ei koskaan ole laitteen vika ja on typerää rangaista koulupihojen karusellia siitä, että jotakuta sattui. Näillä sanoilla nuorisovaltuusto ei ole turvallisuus toimenpiteiden takana, mutta erityislasten tarpeet ja yhdenvertaisuus on hyvä ottaa huomioon ja nuorisovaltuusto tukee heitä koskevia toimenpiteitä.

Lasten, nuorten ja perheiden mielen hyvinvointi vahvistuu:

Nuorisovaltuusto tukee ja kannattaa näitä toimenpiteitä. Mutta olemme myös yllättyneitä siitä, että lasten ja nuorten mielenterveyttä parantavissa toimenpiteissä ei ole listattu koulupsykologien ja -kuraattorien suurta kysyntää ja minimaalista tarjontaa. "Koulutettujen ammattilaisten määrä" on merkattu mittariksi eikä toimenpiteeksi eli eikö alalla vain ole tarpeeksi työvoimaa? Nuorisovaltuusto on jo vuosia ollut sitä mieltä, että koulupsykologin, koulukuraattorin ja kouluterveydenhoitajan tulisi olla paikalla koulussa joka päivä. Ja vielä parempi olisi jos vaikka psykologeja voitaisiin palkata useampi per koulu. Tämä on niin itsestään selvä ja tehokas toimenpide toteuttaa, että siihen tulisi suunnitelmassa ottaa kantaa.

Lausunto loppuu

Terveisin,
Leevi Jantunen
Espoon nuorisovaltuuston puheenjohtaja

Espoon kaupunki
Y-tunnus 0101263-6

Yksikkö
Käyntiosoite:
Postiosoite: PL , 02070 ESPOON KAUPUNKI
Puh.

Lausunto

4 (4)

8.12.2021

etunimi.sukunimi@espoo.fi